fapel

Núm. 23 - Juny 2015

Revista oficial de la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Escoles Lliures de Catalunya

Escola inclusiva: cap a on anem?

EN PORTADA

Entrevista a Josep Maria Jarque, impulsor de l'escola inclusiva

ACTIVITAT FAPEL

Fapel participa com a jurat del III BCN Thinking Challenge

L'EDUCACIÓ ÉS NOTÍCIA

Capacitats diferents, educar a cadascú segons les seves capacitats

ets el que vols
"vull contribuir a un món més sostenible"
SESSIÓ INFORMATIVA
2 de Juliol
etselquevols.es
GRAUS 2015/2016
Direcció d'Empreses Tecnològiques
Enginyeria Electrònica de Telecomunicació
Enginyeria Electrònica - Menció Robòtica
Enginyeria Informàtica
Enginyeria Multimèdia - Menció Videojocs
Enginyeria de Sistemes Audiovisuals
Enginyeria de Sistemes de Telecomunicació
Enginyeria de Xarxes i Tecnologies d'Internet (Telemàtica)
Enginyeria en Organització de les TIC
Animació & VFX
Arquitectura
Ciències i Tecnologies de l'Edificació
laSalle
Universitat Ramon Llull
www.salleurl.edu
932 902 405
sia@salleurl.edu
Inscriu-te a:
etselquevols.es
Segueix-nos a:

Sumari

03 **Editorial**
- L'educació inclusiva. un repte d'equitat i d'excel·lència

04 **En portada**
- Escola inclusiva: cap a on anem?
- Entrevista a Josep Maria Jarque
- Entrevista a Jordi Felius
- Entrevista a Carme Ortoll
- L'aula itinerant, una experiència d'inclusió educativa
- Recolzar a les persones amb discapacitat intel·lectual en el desenvolupament de la seva vida afectiva i sexual

11 **Recomanacions**
- Llibres i webs

12 **Les nostres escoles**
- Fundació pedagògica EL BROT
- Centre de Recursos Educatius ONCE Barcelona
- Aspasim

18 **Activitat Fapel**
- Fapel participa com a jurat al III Bcn Thinking Challenge
- Fapel visita l'escola La Miranda
- Fapel forma part de l'Acord Barcelona Orienta

20 **L'educació és notícia**
- L'heterogeneïtat com a avantatge
- Capacitats diferents, educar a cadascú segons les seves capacitats
- Innovació aplicada a l'ensenyament i l'aprenentatge de les matemàtiques

24 **Opinió**
- Què n'opinen les formacions polítiques

26 **Molt interessant**
- Incidents que cal evitar a l'estiu

L'educació inclusiva, un repte d'equitat i d'excel·lència

Des de la perspectiva de la llibertat (pressumptivament una gran conquesta de les democràcies occidentals) i des de la perspectiva de les famílies, totes tenim la mateixa necessitat: la de que els nostres fills rebin la millor educació possible, assoleixin el millor nivell d'acord amb les seves capacitats i ho puguin fer a l'escola que nosaltres, els pares i primers educadors, volem segons la nostra manera de concebre l'educació.

En aquest marc de llibertat que tots, repeteixo, tots els pares desitgem d'entrada, també hem d'aspirar a que l'equitat, és a dir, la igualtat d'oportunitats que cada persona necessiti per tal d'assolir els objectius individuals o generals, sigui present al sistema.

I que qualsevol alumne de qualsevol escola de Catalunya tingui les mateixes oportunitats.

I, a més, que aquestes oportunitats incloguin l'excel·lència com a realitat a assolir, basada en el treball, el mèrit, la capacitat dels docents i dels alumnes.

Sigui quina sigui la seva condició. I per excel.lència volem entendre l'adquisició dels majors coneixements, competències, habilitats i destreses de les que sigui capaç cada persona per desenvolupar-se amb autonomia a la societat en la que viu.

Hem volgut plantejar aquest número de la revista com un repàs a tot allò que passa, passarà o hauria de passar en la inclusió a l'educació. Especialment amb les persones, i també a les aules. I hem de desitjar que passi poc temps fins que deixem de fer servir el terme inclusió associat a l'educació. Educació i prou.

Persona. Família. Educació.
Excel·lència. Per a tothom. ■

Josep Manuel Prats
President de Fapel

fapel

Revista informativa de Fapel

Edita
Fapel - Gran Via de Carles III, 98, 10è
08028 Barcelona
Tel. 93 177 63 35 - Fax 93 290 95 38
www.fapel.cat

Serveis editorials, comercials i administratius
Nexus Global Communication SL, Pau Casals, 22, 3r
08021 Barcelona - Tel. 93 367 19 91 - Fax 93 200 82 46
secretaria@nexus-gc.com - www.nexus-gc.com

Consell de redacció Josep Manuel Prats, Marcial Quintairos, Remedios Falaguera i Sonsoles Iglesias
Coordinador Estefanía Linés
Col·laboradors Elena Fuentes, Berta Fargas i Adrián Laiseca
Publicitat Sandra Muñoz
Disseny i maquetació Nexus GC
Correcció Treeloc
Impressió Novagraf

Fapel és una publicació plural, que difon informacions d'utilitat i d'interès. La societat editora respecta les opinions expressades per mitjà dels articles dels seus col·laboradors, però no les comparteix necessàriament, i només fa seus els continguts difosos per mitjà de l'editorial.

Tiratge d'aquest número 20.000 exemplars
Dipòsit legal B-12.545-2009

Escola inclusiva: cap a on anem?

Pares i mares, mestres i professors, administracions, organitzacions... tots som responsables del model educatiu que volem i que tenim. Percebem que tenim un bon model, molt millor que a d'altres potents països d'Europa, i entre tots l'hem de millorar, constructivament, en positiu i pensant en l'èxit dels nostres fills i filles.

En aquestes pàgines hem volgut donar veu a experts per a que ens expliquin el seu punt de vista i detallin el model al que hauríem d'aspirar. ■

Entrevista a Josep Maria Jarque

Impulsor de l'escola inclusiva i Creu de Sant Jordi per la seva tasca

El professor de pedagogia terapèutica, Josep Maria Jarque, va ser pioner en l'escolarització d'alumnes amb discapacitats i impulsor del concepte d'escola inclusiva.

Així mateix, fou excap del servei d'educació especial de la Generalitat, ex consultor CERI-OCDE i de l'Oficina de les Nacions Unides a Ginebra. L'any 2000 va rebre la Creu de Sant Jordi per la seva tasca realitzada a favor dels minusvàlids.

Quin model educatiu considera ideal per a fer una educació inclusiva?
L'escola inclusiva suposa un pas més endavant, ja que no només es tracta d'integrar, sinó que significa que el canvi l'ha de fer l'escola i que, per tant, s'ha d'adaptar al subjecte i no és el subjecte qui s'ha d'adaptar a l'escola. La diferència és molt important.

El model d'escola inclusiva que s'ha de seguir és el d'una escola de qualitat per a tots i d'exigència per a tots, però personalitzada per a cada alumne. El que caracteritza a una bona escola, que per tant serà inclusiva, és la personalització de la resposta de cada alumne en funció de les seves capacitats. Per exemple, si ens trobem amb un alumne amb altes capacitats, se li haurà d'exigir més perquè és un nano molt intel·ligent que pot arribar a més.

Per tant, l'escola inclusiva s'adaptaria a les necessitats d'aquest nen igual que s'adaptaria a les necessitats d'un alumne amb altres capacitats. L'escola inclusiva ha de respondre a les necessitats de tots els alumnes. No és una escola pels discapacitats sinó que és una escola per tots.

I, si és fa la resposta personalitzada, no caldrà baixar el nivell de l'escola, fet que preocupa molt a l'entorn educatiu. Ara, si fas una resposta uniforme, llavors si que l'hauràs de baixar, però llavors no estaràs fent una escola inclusiva sinó una d'uniformada amb avaluacions iguals.

Hi ha qui diu que fer personalització, tant el detall, suposaria un cost massa elevat...
Això m'ho haurien de demostrar, perquè això no ho pot dir qualsevol que hagi fet números. Per dir una cosa així, s'ha de poder demostrar. Jo tinc dades d'un estudi que va fer ESADE, l'any 83, sobre els costos de l'educació especial a Catalunya, en què es demostra que l'atenció personalitzada i l'escola inclusiva són més barates que l'escola especial.

Fa uns dies, va sortir publicat un article meu en el que es demostra que el cost d'un alumne a un centre d'educació especial és caríssim. El cost és extraordinari i fins i tot hi ha masses recursos, perquè es podrien aprofitar millor i de manera més efectiva. En canvi, aquests alumnes atesos adequadament no crec que suposessin un cost superior. Tampoc ho afirmo; s'hauria de fer l'estudi adequat. Actualment, a Catalunya hi ha 6.929 alumnes en els centres d'educació especials. D'aquests, el 35% són casos lleus, que poden llegir i escriure, que tenen una deficiència lleu que els permet fer una escolarització. I això no es fa, tot i que existeixen els recursos per fer-ho.

Com considera que hauria de ser la formació dels mestres?
La formació dels mestres és la base. Els mestres han d'estar formats amb la mentalitat que ells han de respondre al dret i obligació de l'educació que tenen els alumnes i que, per tant, ells s'ha d'adaptar als alumnes i han de fer uns programes personalitzats segons les necessitats d'aquests alumnes. Han de col·laborar entre tots els membres del claustre perquè, cadascun des del seu angle, per fer uns programes transversals accessibles per tothom. Igual que es treuen les barreres arquitectòniques pels nanos amb discapacitat física, també s'han de treure les barreres que ens hem posat entre tots.

> "L'escola inclusiva ha de respondre a les necessitats de tots els alumnes"

L'escola inclusiva exigeix un canvi total, en el que es planteja l'escola cooperativa, l'escola col·laboradora, etc., entre pares i mares, alumnes i mestres, perquè tots aquests han d'intervenir en l'educació dels alumnes i han d'avaluar els programes educatius. Els mestres han d'avaluar els aspectes acadèmics i els pares i mares els aspectes conductuals que segueixen a l'escola. I pares i mestres han de saber què passa en un lloc i l'altre.

Per fer una bona escola per a tothom, els professors han de ser la base i això vol dir que s'ha d'incidir molt en la seva formació. Per exemple, si vas posant suports a unes parets perquè s'aguanti la teulada, però resulta que les parets mestres – que simbolitzarien el mestre- no estan ben fetes, la teulada no s'aguantarà. Si els mestres no funcionen, l'escola inclusiva tampoc. No es tracta de posar més psicòlegs, més metges o pediatres, sinó de formar bé els mestres, a qui no li ha d'interessar l'etiqueta que li han posat al nano sinó fer un programa tenint en compte les seves capacitats i les seves potencialitats. I, a partir d'aquí, exigir-li el màxim, sense protegir-lo.

Aquests programes personalitzats no seran una etiqueta ja que tindran una vigència de tres o quatre mesos i després l'avaluaré, junt amb el psicòleg, els pares, amb els mestres, per veure si es va avançant i quins aspectes s'han de canviar o modificar.

Per les seves paraules, s'entén que un pilar fonamental en l'educació són els mestres i l'altre són els pares...
Evidentment. Els pares tenen a dir a l'educació dels seus fills. El que han de dir podrà tenir un valor molt gran, que no serà comparable amb el dels mestres, perquè cadascú té el seu rol. Si entres a un quiròfan, perquè surti bé l'operació, no només ha de funcionar el metge que opera, sinó també la infermera, l'anestesista i, també, el pacient i la seva família. Si aquest pacient l'operes amb èxit i després el portes amb la seva família, que no pot menjar, tampoc funcionarà. Per tant, la interrelació entre família, escola i entorn familiar és importantíssima.

I, segons el seu parer, quin és el paper de l'escola d'educació especial?
Aquesta hauria de complir el que es va dir al decret de l'any 84, que detalla que és una sèrie recurs materials, tècnics i personals posats al servei del sistema ordinari en tots els nivells educatius, perquè aquests responguin al dret a l'educació.

Per tant, seguint aquest decret i la LISMI, s'han de tancar els centres d'educació especial, com vàrem fer els anys 80 i vàrem crear els centres de recursos. S'han de reconvertir en centres de recursos i fer que aquests excepcionals mitjans que hi tenen, es posin al servei dels centres ordinaris d'una zona.

En què es poden beneficiar els companys que tenen un alumne amb necessitats especials a les seves aules?
És evident que no només es beneficia el nano sinó també la resta de companys. Com deia abans, això dependrà molt de com estigui el nen a la classe. És a dir, si aquest nen està només inclòs i no participa o forma part de la classe, difícilment serà bo per ells i pels altres.

Només si li donem valor i el deixem participar, podrà representar un benefici pels companys. Si en comptes de dir "pobret, no sap fer res", canvies a una actitud de "ens ajudarà a fer això perquè té aquests valors i aquestes virtuts" això afavorirà a tots, perquè obrirà la ment de la gent sobre la importància d'ajudar els altres i propiciarà que descobreixin que l'altre fa unes coses que tu no pots fer. Perquè aquest nen o nena amb necessitats especials estigui plenament acceptat, hem d'assumir que l'escola ha canviat i, si ho ha fet, hem d'assumir que ha estat per millor.

Quins creu que són els reptes de futur?
El primer que hem de fer és no deixar que es parli de plantejaments falsos. No podem deixar que es parli d'inclusió escolar, perquè no es tracta d'una qüestió només de paraules. Si la gent cau en la trampa semàntica d'utilitzar el terme inclusió en comptes d'escola inclusiva, baixarem un esglaó d'una escala que ens conduirà a un lloc determinat. Si ho fas i caus en el parany de pensar que ja tenim més USEE (Unitats de Suport a l'Educació Especial), més centres d'educació especial, etc.

> "L'escola ha de fer un canvi pedagògic per acabar amb la competitivitat i potenciar la col·laboració"

El que s'ha de defensar és l'escola inclusiva, que és l'escola de tothom, la que personalitza la resposta, i la que fa els plans en estreta col·laboració amb els pares. El gran repte és aquest, perquè la integració física ja ha d'estar més que superada. Ara, com ja has integrat aquests alumnes a l'aula, l'escola ha de fer un canvi pedagògic per acabar amb la competitivitat i potenciar la col·laboració. ■

Entrevista a Jordi Felius

Pare d'un nen amb discapacitat i president de l'AMPA Aspasim

Es va plantejar escolaritzar el seu fill a un centre ordinari o a un centre especial?
En un primer moment, ens ho vàrem plantejar tot, des de la manca d'informació absoluta que teníem. Vàrem portar el nostre fill, el Martí, a la mateixa llar d'infants que havia anat la seva germana gran. Era la llar d'infants del barri. Vàrem anar a parlar amb ells i, com que ens coneixien, no ens varen posar cap inconvenient en apuntar al Martí i varen fer una molt bona feina. Quan ell ja estava acabant el segon any a la llar d'infants, vàrem parlar amb ells per veure com s'havia de procedir a partir de llavors. Ens varen informar que ja havien parlat amb l'EAP, que ja havien estat valorant el Martí, en una visita curta i des de fora de la classe, i que ens contactarien per realitzar una entrevista i informar-nos de les possibilitats de futur.

A partir d'aquí varen visitar centres d'educació especial, per informar-nos fins que, per una d'aquelles casualitats de la vida, la pediatra dels nostres fills va resultar ser la Dra. Carme Sala, vicepresidenta d'Aspasim. I, demanant-li opinió, ens va parlar, per primer cop, de l'escola inclusiva. Ella mateixa ens va posar en contacte amb Aspasim i els vàrem explicar el nostre cas i que ens agradaria que el Martí anés a la mateixa escola que la seva germana, la mateixa on havíem estudiat els seus pares i la mateixa on havia estudiat un dels seus avis, i que , a més, era l'escola del barri. Teníem molt clar que el volíem portar allà i enteníem que suposaria una sèrie de dificultats. Aspasim es va posar en contacte amb l'escola, es van reunir i van parlar, l'escola ho va veure clar, tot i que era el primer cas d'escolarització amb unes característiques especials severes, però varen tenir clar que volien apostar pel Martí. Vàrem anar a l'EAP, que ens enviava a una escola d'educació especial, vàrem signar el dictamen en disconformitat, i els vàrem fer saber que el Martí aniria als Jesuites del Clot i allà està des de fa 7 cursos.

Penso que l'Administració hauria de cuidar una miqueta a les famílies que estem en aquesta situació, quant a venir-nos a buscar, proveir-nos la informació i guiar-nos una mica en aquest procés, ja que, sense dubte, la principal dificultat és la manca d'informació. I un cop que estàs més assabentat del tema, continua sent la manca d'informació.

Hi ha suficient consciència social de la diferència?
No crec que sigui tant falta de consciència social, sinó falta d'informació. No crec que sigui un problema que la gent sigui dolenta, deixada o poc considerada. Crec que, en el cas de les famílies dels alumnes que comparteixen aula amb el Martí des de fa 7 anys, quan es varen trobar amb el Martí el primer dia, ni s'havien plantejat la possibilitat que pogués passar això. És a dir, que pogués haver- hi un alumne amb les necessitats del Martí, compartint aula amb els seus fills. No va haver-hi cap rebuig, però si va haver-hi sorpresa. I és normal. Ho entenc perfectament, perquè no sabem que existeix això fins que t'hi trobes.

No obstant, varen tardar ven poc a considerar la presència del nostre fill a l'aula dels seus nens com una riquesa, com un valor afegit importantíssim. També t'he de dir que a nosaltres ens preocupava que el fet que el Martí estigués allà, distorsionés d'alguna manera el rendiment acadèmic de la resta de nens. Igual que demanes els altres que és posin a la teva pell, també ho has de fer tu respecte els altres. Ho hem demanat a les escoles, a les famílies i ens han garantit que això no és així. I, a més, hi ha nombrosos estudis d'arreu del món que subscriuen aquest fet. Portem 7 anys i la resposta és que estan contentíssims. La resta de companys i els professors se l'estimen, ells els estima i es cuiden mútuament. Tots ells han creat unes dinàmiques i uns vincles forts. I tot això també és gràcies a l'actitud de l'escola i dels professionals que hi treballen, que ha posat molt de part seva perquè això funcioni.

En resum, la consciencia existeix, un cop tens la informació, és valora molt positivament.

Com valora el paper de l'EAP?
Generalitzar és molt injust, però, com a cap de l'AMPA d'Aspasim, pels inputs que ens arriben, crec que l'EAP és una trava. Hauria de ser un instrument al servei de les famílies i, en canvi, ara mateix, no ho és gens, fins que s'aprovi el nou decret que sembla que canviarà les coses. Durant els anys de la darrera direcció infantil i primària, la sensació que teníem les famílies era que l'EAP intentava redirigir els alumnes amb necessitats especials cap a les escoles d'educació especial, perquè els recursos estaven allà. El més encertat seria no portar els alumnes on estan els recursos, sinó portar els recursos cap on estan els alumnes. No era aquesta la visió dels EAP, possiblement ha estat per temes pressupostaris o de manca de recursos, però les famílies en aquesta situació no ens hem sentit massa ben tractats pels EAP.

Quin model educatiu considera que és l'ideal perquè hi hagi una veritable inclusió?
Parteixo de la base que crec que les escoles d'educació especial són necessàries en alguns casos. També és cert que si es treballa portant els recursos a les escoles ordinàries, el nombre de casos en que l'escola d'educació especial serà necessària, disminuirà considerablement. En canvi, en els últims cursos, la ràtio de matriculacions a les escoles d'educació especial ha augmentat i això no és normal perquè la LEC diu que

el model d'escola catalana és un model d'escola inclusiva. El model en què jo crec és el model en què els recursos es porten a l'escola i que les famílies que ens trobem en aquesta situació som els que veritablement coneixem els nostres fills i, per suposat, volem que estiguin ben atesos. Si els pares veiem que una cosa no va bé pels nostres fills, la descartarem i anirem cap a una altra. Ara, el que no podem admetre és que la cosa no vagi bé perquè no es posen els recursos que nosaltres creiem que es poden posar. I és que, a més, els recursos hi són, però no s'optimitzen. S'hauria de fer un mapa de recursos que detalli que tenim i com, i un mapa de necessitats que tenim i on les tenim. Quan descobreixin que els mapes no casen, els haurem de fer cassar.

Personalment, crec que el treball per projectes és molt millor per tots els alumnes. Ens hem d'oblidar que l'objectiu és que aprenem el mateix. Hem de pensar en què aprenem junts. El meu fill no aprendrà el mateix que els seus companys de classe i ningú que tingui seny ho pretendrà si coneix el Martí, que és un nen que interacciona molt, que és molt feliç, que somriu, que plora, però que no parla i que té una discapacitat molt greu. No obstant, com a pares, considerem que, com a pares, que aprengui el que pot aprendre en un entorn d'escola ordinària, és molt beneficiós per ell a tots els nivells.

Com valora el paper dels mestres en l'escola inclusiva?

Si els mestres no s'ho creuen, és impossible. I s'ho han de creure no només a nivell teòric – perquè tots estaríem d'acord en què s'han de posar els recursos necessaris a l'escola ordinària- perquè a nivell pràctic, la manca de recursos -ja sigui perquè estan mal distribuïts o perquè no hi ha més- és evident i això comporta un sobreesforç per part de l'escola i, en conseqüència, per part dels mestres. Tot i que no hauria de ser així. Hi haurien d'haver-hi els recursos necessaris i hauria de suposar, només, un canvi de xip. Si els mestres no estan disposats a fer aquest sobreesforç la cosa no funciona de cap de les maneres.

Quin consell li donaria a una família que estigués a la mateixa situació que vostès?

Que estiguin molt i molt disposats a picar pedra, en primer lloc, per buscar informació, després perquè, si més no, fins fa un temps, tenies la sensació que nedaves contracorrent. Val a dir que des de l'administració tot eren pegues i problemes i ningú veia clar que la teva aposta fos l'adequada. I que reivindiquem, tots com a pares, el dret a equivocar-nos. Jo, com a pare, puc equivocar-me també i que, malgrat els esforços de tothom, el lloc del Martí no fos els Jesuites del Clot, però reivindiquem el nostre dret a equivocar-nos i l'administració el que ha de fer és acompanyar-nos en aquest camí d'error i que, quan sigui el moment, ens ajudi a reconduir-ho.

Sobretot, el meu consell és que piquin pedra, busquin informació i es deixin acompanyar i que no es rendeixin mai, que no acotin el cap, que no busquin la tranquil·litat, perquè en el primer moment no la tindran, perquè hi ha molts dubtes. I que estiguin convençuts que val la pena barallar-se amb l'EAP, anar a la inspecció, enviar cartes per sol·licitar el registre al departament, etc., tot i que és molt cansat i venen temptacions de deixar-ho córrer i enviar-lo a una escola d'educació especial en la que segur estarà ben atès i tractar per excel·lents professionals. Però, la última pregunta que t'has de fer com a pare és: realment és això el que jo vull? I si la resposta és que no ho tens clar, torna a lluitar i torna a picar pedra.

El meu consell és que s'informin, lluitin i siguin mamàs i papàs coratge. Famílies, fàcil no és però val molt la pena. ■

UNIVERSITAT DE LLEIDA

FORMACIÓ OBERTA AL MÓN

GRAUS
2015
2016

Universitat de Lleida

ARTS I HUMANITATS
Comunicació i Periodisme Audiovisuals
Estudis Anglesos
Estudis Catalans i Occitans
Estudis Xinesos i Hispànics (UdL/U. Tianjin, Xina)
Filologia Hispànica
Geografia i Ordenació del Territori
Història
Història de l'Art i Gestió del Patrimoni Artístic

CIÈNCIES
Biotecnologia
Ciència i Tecnologia d'Aliments

CIÈNCIES DE LA SALUT
Ciències Biomèdiques
Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport
Fisioteràpia
Infermeria
Medicina
Nutrició Humana i Dietètica
Psicologia

CIÈNCIES SOCIALS I JURÍDIQUES
Administració i Direcció d'Empreses
Dret
Educació Infantil
Educació Primària (Alternança/Pla Bilingüe)
Educació Social
Relacions Laborals i Recursos Humans
Treball Social
Turisme

ENGINYERIA I ARQUITECTURA
Arquitectura Tècnica
Enginyeria Agrària i Alimentària
Enginyeria en Electrònica Industrial i Automàtica
Enginyeria Forestal
Enginyeria Informàtica
Enginyeria Mecànica

DOBLES GRAUS
Arquitectura Tècnica/Bachelor of Civil Engineering (UdL/Via University, Dinamarca)
Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport/Fisioteràpia
Administració i Direcció d'Empreses/Dret
Educació Infantil/Educació Primària
Educació Primària/Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport
Enginyeria Informàtica/Administració i Direcció d'Empreses

NOVETATS CURS 2015-2016

DOBLES GRAUS
Enginyeria Mecànica/Bachelor of Engineering, Energy and Enviromental Engineering (UdL/Novia University, Finlàndia)
Filologia Hispànica/Estudis Xinesos i Hispànics (UdL/U. Tianjin, Xina)
Història/Història, Geografia i Art (UdL/UOC)
Història de l'Art i Gestió del Patrimoni Artístic/Història, Geografia i Art (UdL/UOC)
Infermeria/Fisioteràpia
Veterinària/Ciència i Producció Animal

GRAUS
Arquitectura Tècnica/Arquitectura (UdL/URV)
Turisme Internacional (EUT OSTELEA-Barcelona)

Més informació:
Tel. 902 507 205/973 003 588 pdi@seu.udl.cat www.udl.cat
f universitatdelleida t @udlsiau

iberus

Entrevista a Carme Ortoll

Directora general d'Infantil i Primària del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Quin model es proposa des de la Generalitat?

Es proposa un marc per organitzar mesures educatives universals de qualitat i basades en l'evidència, utilitzar l'avaluació per identificar les necessitats específiques de suport educatiu i ajustar el suport i la metodologia de les intervencions en funció de les necessitats de cadascun dels alumnes, promovent la presència, la participació i els aprenentatges valuosos de tots ells

Aquest marc inclou tres nivells de mesures i d'intensitat de suport o tres nivells de prevenció, que representen un continu que cal organitzar:
a) Les mesures i suports universals d'alta qualitat que satisfacin les necessitats educatives de tots els alumnes i que reconegui les seves fortaleses.
b) Les mesures i suports addicionals d'intensitat moderada basades en l'evidència que aborden els reptes d'aprenentatge o de comportament de la majoria dels alumnes en situació de risc.
c) Les mesures i suports intensius, més individualitzats, per als alumnes que necessiten ajuts extensos al llarg de tota la seva escolaritat.

En concret, es tracta de dissenyar entorns per l'ensenyament i l'aprenentatge valuosos, efectius, eficients i sostenibles per als alumnes, per a les famílies i per als docents.

En el mateix està previst que les escoles d'educació especial proveeixin de recursos a l'escola ordinària?. En cas negatiu, s'està treballant en aquesta línia?

Els centres d'educació especial i els centres ordinaris poden col·laborar per tal de compartir recursos i experiències amb la finalitat de donar una atenció de qualitat als alumnes amb necessitats educatives especials i a les seves famílies.

També, els centres d'educació especial poden desenvolupar programes específics de suport a l'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials, en coordinació amb els serveis educatius.

Es preveu lligar-ho amb programes de transició a la vida adulta?

S'està treballant en l'elaboració d'un mapa de recursos per a l'alumnat amb necessitats educatives especials per tal d'oferir itineraris d'escolarització i facilitar l'orientació en acabar l'ensenyament bàsic.

També, s'ofereixen programes de formació professionalitzadora encaminats a facilitar el desenvolupament de l'autonomia personal i la integració social, incloent components de formació professional. Els centres d'educació especial podran establir col·laboració amb centres educatius que imparteixen formació professional, per a utilització d'espais i la certificació, si escau, de les competències professionals dels alumnes.

Els pares: poden triar escola i els recursos aniran a l'escola triada?

L'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives especials es regeix pels principis de normalització, inclusió i proximitat, assegurant la seva igualtat efectiva en l'accés i la no discriminació.

Abans de la preinscripció, els equips d'assessorament psicopedagògic han de facilitar la informació, l'orientació i l'assessorament i acompanyament necessari als pares i mares per tal que disposin de les dades necessàries per decidir la seva escolarització considerant els recursos existents a la seva zona.

Els mestres: la formació dels mestres és la clau?. Es preveu formació presencial dels mateixos?

La formació permanent entesa com a actualització professional té la finalitat de promoure el canvi metodològic i la millora de la qualitat dels ensenyaments. Contribueix a l'actualització metodològica del professorat dels centres, donant valor a la seva experiència i saber, per afavorir l'increment de l'èxit educatiu de l'alumnat.

El Departament d'Ensenyament a través del Comitè de Formació ha establert 10 línies prioritàries de formació permanent agrupades en tres grans eixos. Les activitats formatives s'encaixen dins d'aquestes línies.

Segons els destinataris, l'oferta formativa es divideix en activitats individuals o en activitats formatives en centre i per a centre. Aquestes dues darreres volen promoure un procés col·lectiu de reflexió, d'aprenentatge entre iguals i de dinamització interna del centre educatiu a partir de conèixer i reconèixer en quins aspectes es pot millorar i en quins cal avançar.

Actualment s'ofereixen diferents itineraris formatius dins la modalitat en centre- FIC (formació interna de centre)- al voltant de diverses temàtiques.

Pel que fa al treball específic sobre el tractament de la diversitat i la inclusió, els centres educatius poden optar per l'itinerari formatiu següent:
- Promoure canvis per donar oportunitats a tothom

D'altres activitats formatives focalitzen en d'altres aspectes concrets, com per exemple:
- Formació en xarxa de professionals que fan suport a la inclusió
- Seminari d'Inclusió Digital
- Suport a centres amb USEE
- Jornada d'aprofundiment del recurs USEE a secundària
- Ús de dispositius mòbils per a la inclusió educativa
- L'atenció als alumnes amb TDAH
- L'atenció als alumnes amb alta capacitat
- La diversitat a l'aula PFI

Barcelona, 22 de maig de 2015. ■

L'aula itinerant, una experiència d'inclusió educativa

Cristina Luna- Fundació Talita

"L'aula itinerant" és una experiència que es va iniciar a Catalunya en el marc de l'educació inclusiva. Partint d'una societat global entenem que la inclusió de l'alumne amb Discapacitat Intel·lectual (DI) no és només compartir físicament els espais, sinó que l'alumne es visqui com un més dins el centre, progressant en el seu desenvolupament de forma natural.

Es centra en donar una resposta compromesa a la diversitat, desenvolupant suports globals des d'edats primerenques. Es treballa perquè els alumnes amb NEE puguin seguir una escolarització inclusiva i així afavorir una millor qualitat de vida, amb una formació en un entorn normalitzat que els permeti una inclusió social, des de l'escola i fins a la seva incorporació al món laboral.

"L'aula itinerant" consisteix en l'acompanyament inclusiu de l'alumne amb necessitats educatives especials (NEE) durant la seva escolaritat, en plena col·laboració amb l'escola i la família. D'aquesta manera l'educador especialista es desplaça a l'escola per oferir al nen/a un suport dins de l'horari escolar i prioritzant la seva intervenció dins l'aula, el context natural dels aprenentatges, potenciant el desenvolupament funcional del nen/a, tant des d'un punt de vista del desenvolupament de les seves habilitats socials, cognitives i emocionals com l'aprenentatge dels continguts escolars més rellevants per a ell/a. Es prioritza un aprenentatge actiu i significatiu.

Es considera molt important valorar que els beneficis d'aquest procés no recauen únicament en l'alumnat amb dificultats, sinó que beneficia tota la comunitat educativa en general, promovent el desenvolupament d'una societat més tolerant, solidària i justa, vivint la diversitat com un fet natural i enriquidor.

Es porta a terme mitjançant un equip de professionals amb formació i experiència, treballant de manera coordinada a tres nivells: escola, família i educador, per afavorir una educació de qualitat. Una educació de qualitat s'ha d'esforçar per oferir el coneixement i les competències bàsiques que necessita cada individu, tingui la condició personal que tingui, per modelar un futur, participar activament en la societat i portar una vida productiva i amb un benestar personal complert.

La intervenció de l'especialista itinerant és beneficiós i pot augmentar la qualitat en l'aprenentatge global i l'experiència del nen a l'aula, i aborda diferents àrees del desenvolupament de l'alumne atès. S'aborda el nivell cognitiu, estimulant i reforçant les capacitats bàsiques d'aprenentatge, el nivell motriu, el llenguatge i la comunicació, les habilitats socials, emocionals i desenvolupant els hàbits personals bàsics.

L'aula ens proporciona un ric context d'aprenentatge en el qual es poden desenvolupar totes aquestes habilitats de manera ecològica, natural i funcional. La presència de l'alumne amb DI. enriqueix l'aula, als companys i a la comunitat educativa en general. La inclusió d'alumnes amb DI. es veu afavorida amb l'aplicació de metodologies actives en què es desenvolupen habilitats cooperatives entre ells, el que afavoreix que acabin entenent la diferència de forma natural. Tot això permet el desenvolupament d'una dinàmica de classe que tingui en compte la diversitat. Això permet l'acceptació de l'aula com un espai de tots en el qual cada membre té molt a aportar als altres.

D'aquesta manera la col·laboració que el professional de l'"Aula Itinerant" ofereix a la institució escolar, transcendeix de la simple funció d'ajuda a l'aula per esdevenir un professional de referència que a partir de la intervenció amb un alumne concret, col·labora amb el sistema escolar de forma global, com a exemple d'ideari inclusiu, propiciant metodologies inclusives, donant suport directe als professionals de l'educació amb els quals col·labora de forma directa i formant part del marc educatiu del centre en el qual es troba l'alumne al qual s'atén.

La presència de l'educador de Talita dins l'aula, suma. El desenvolupament d'un treball col·laboratiu amb el tutor a l'aula permet ajuntar esforços per aconseguir els mateixos objectius, enriquir el treball propi compartint punts de vista i avançant junts en el camí de la inclusió amb una metodologia molt específica incloent en aquest procés sempre a la família.

El programa de l'aula itinerant té com a principals objectius:

1. Col·laborar en la construcció i la consolidació de les cultures inclusives en la comunitat educativa i fer-los extensibles a l'entorn social. Fomentar valors i actituds inclusives entre els alumnes i la institució educativa en general.
2. Facilitar estratègies i metodologies actives destinades a afavorir que l'entorn escolar sigui ric i significatiu per a tots els alumnes, així com assessorar en procediments dirigits a millorar l'atenció a la diversitat en els centres educatius.
3. Afavorir el progrés dels alumnes amb discapacitat intel·lectual acompanyant el seu aprenentatge de forma directa aportant recursos, col·laborant en la preparació dels plans individualitzats i adaptant les metodologies d'aprenentatge a les necessitats del grup i dels alumnes en concret.
4. Donar suport, ajuda i orientació a la família i a l'escola, en totes les qüestions relacionades directament amb les persones amb DI i amb la diversitat en general, oferint els serveis educatius necessaris per a donar una resposta responsable a la inclusió. ■

Apoyar a las personas con discapacidad intelectual en el desarrollo de su vida afectiva y sexual

Guadalupe López Muñoz - Psicóloga, experta en Educación Afectiva y Sexual y monitora de la Fundación Desarrollo y Persona

Durante mucho tiempo no se ha reconocido la sexualidad de las personas con discapacidad intelectual. Se ha tenido durante muchos años la concepción de que las personas con discapacidad intelectual eran "como niños o como niñas" en todos los aspectos de la vida, tanto en lo que se refiere a su capacidad de tomar decisiones o ser autónomos en aspectos de la vida diaria, como por supuesto y me atrevería a decir sobre todo, en la dimensión afectiva y sexual de su persona. En este aspecto han existido y existen numerosos mitos y miedos que son necesarios desechar.

La sexualidad es ser y estar en el mundo como hombres y mujeres, es una dimensión inherente a la persona humana. Es un elemento básico de la personalidad, un modo propio de ser, de manifestarse, de comunicarse con los otros, de sentir, expresar y vivir el amor humano (González Rico, N. Martín Navarro, T. *Aprendamos a amar*. Ed. Encuentro pág.16 y 17). Desde que nacemos hasta que morimos vivimos en un cuerpo sexuado a través del cual percibimos el mundo que nos rodea, sentimos y nos relacionamos con nosotros mismos y con los demás.

La discapacidad no puede conformarse en rasgo definitorio exclusivo de la persona, nunca puede definirla. Centrarnos en sus capacidades, en sus derechos, en su deseo de relacionarse con otros, de tener una vida digna, ajustada a sus capacidades y lo más normalizada posible, nos hace abordar su educación afectiva y sexual como una dimensión más de su persona.

El hombre no puede vivir sin amor, nos dice la Instrucción Pastoral de la Conferencia Episcopal Española ("*La familia, santuario de la vida y esperanza de la sociedad*", 2001) Y nos dice cómo la vida está privada de sentido si no se le revela el amor, si no se encuentra con el amor, si no experimenta y lo hace propio, si no participa en él vivamente. El ser humano necesita relacionarse con otros y esa relación la establecemos como hombres o como mujeres. La vida afectiva y sexual es la vida de nuestras relaciones con otros, con nuestra familia, con nuestros amigos, con nuestra pareja y con nosotros mismos.

Las personas con discapacidad intelectual y/o del desarrollo necesitan un acompañamiento personal, individualizado y ajustado a sus capacidades, sus motivaciones y sus propias necesidades de apoyo, acompañamiento en su propio crecimiento y en su proceso de madurez hacia la vida adulta, qué mejor acompañamiento que el que pueden ofrecerles la familia y una buena formación apoyada en valores y principios que fomenten el respeto hacia sí mismo y hacia los otros, la sexualidad, las expresiones de afecto, la comprensión de los propios cambios corporales, etc.

El 13 de diciembre de 2006 se aprobó la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad que ha supuesto la superación de la perspectiva asistencial para abordar una basada en los derechos humanos, pasando así a considerar a las personas con discapacidad plenamente como sujetos de derechos. Actualmente hay modelos teóricos y metodologías de apoyo centradas en la persona, que se dirigen al bienestar, la calidad de vida y se apoyan en la autodeterminación. Desde este modelo y teniendo en cuenta lo que ya explicitó la AAMR en el 2002 (Asociación Americana sobre Retraso mental, hoy Asociación Americana de discapacidad intelectual y discapacidades del desarrollo, AAIDD) sobre cómo la discapacidad intelectual está positivamente afectada por los apoyos que se le prestan, está justificado el apoyar a las personas para que puedan desarrollarse integralmente y desarrollar por tanto, su dimensión afectiva y sexual y vivir una vida rica y plena en sus relaciones consigo mismo y con los demás.

Por encima de sus diferencias, la persona con discapacidad intelectual es hoy un ciudadano de pleno derecho, con necesidades, derechos y obligaciones y con un gran deseo de amar y ser amado. Si hablamos de calidad de vida y queremos apoyar a las personas con discapacidad a lograr su desarrollo integral, es necesaria una apuesta seria y llevada a la práctica basada en la formación y el acompañamiento individual tanto de las personas con discapacidad intelectual como de sus familias. Una bella tarea que es importante y urgente abordar desde unos valores y principios que orienten su desarrollo hacia la plenitud de su dignidad. ■

Llibres i webs

Gestionando hijos saber más para educar mejor

Tras una primera edición del evento Gestionando Hijos en Madrid, que contó con la asistencia de más de 700 padres y madres, Gestionando Hijos se desarrollará el 3 y 4 de julio en el Palau de Congressos de Catalunya. En él se espera multiplicar el aforo y convocar a miles de padres y madres catalanes que quieran saber más para educar mejor.

El encuentro girará en torno a los retos educativos de cualquier hogar: fomentar la inteligencia emocional, aprovechar las nuevas tecnologías, despertar el talento, ofrecer una mirada positiva sobre la adolescencia, saber cómo comunicar con los hijos y enseñarles a aprender a vivir.

La escritora y psicóloga Begoña Ibarrola, el periodista colaborador del espacio "Escuela de Padres" de Hoy por Hoy en Cadena Ser Carles Capdevila, el neuropsicólogo Álvaro Bilbao, ente otros, se darán cita en Barcelona, en un encuentro conducido por Glòria Serra, periodista responsable de Equipo de Investigación en La Sexta.

Además, se organizarán pequeños talleres prácticos sobre adolescencia, autonomía y fomento de la creatividad y un cinefórum. ■

Orientared

http://www.orientared.com

L'ORIENTARED és un lloc web dedicat a la psicopedagogia i l'orientació psicopedagògica a Internet, desenvolupat per un orientador escolar. Els objectius són: desenvolupar i publicar recursos per als orientadors, fomentar la comunicació entre aquests i afavorir-ne la seva formació permanent. ■

Escola inclusiva es mou

http://escolainclusivaesmou.blogspot.com.es

L'ESCOLA INCLUSIVA ES MOU és una plataforma de comunicació per compartir i conèixer pràctiques que ajudin a crear una escola inclusiva. La majoria d'informació fa referència a la inclusió de persones amb discapacitat. ■

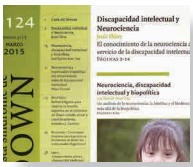

Revista Creena

http://revistascreena.blogspot.com.es/

Este portal recoge libros y publicaciones en formato PDF relacionados con las NEE (necesidades educativas específicas), para que los usuarios de esta página puedan tener acceso a las novedades y opinen sobre las ellas. ■

Margarita Fortuny i Balcells

http://www.xtec.cat/~mfortun4/

Margarita Fortuny i Balcells ens presenta una gran quantitat de recursos per a l'atenció a la diversitat en una escola inclusiva. Especial per a mestres. ■

La lliçó d'August

Autor: R.J. Palacio

La seva cara el fa diferent i ell només vol ser un més. Camina sempre mirant a terra, el cap cot, tractant d'amagar la cara, però, tot i així, és objecte de mirades furtives i cops de colze de sorpresa. August surt poc, la seva vida transcorre entre les acollidores parets de casa seva, entre la companyia de la seva família, la seva gossa Daisy i les increïbles històries de *La guerra de les Galàxies*.

Aquest any tot canviarà, perquè, per primera vegada, anirà a l'escola. Allà aprendrà la lliçó més important de la seva vida, la qual no s'ensenya a les aules ni en els llibres de text: créixer en l'adversitat, acceptar-se tal com és, somriure els dies grisos i saber que, al final, sempre trobarà una mà amiga. ■

"Un ensenyament útil per la vida en la pròpia vida"

Fundació Pedagògica EL BROT

Redacció

Fundació pedagògica EL BROT
Can Casas
Carrer Major, 41
08970 Sant Joan Despí-Barcelona
Tel. 93 477 11 95
www.elbrot.es

La Fundació Pedagògica EL BROT és una entitat privada sense afany de lucre, creada principalment per donar suport i atendre als nens i adolescents que pateixen trastorns en els seus aprenentatges i de manera especial les persones afectades de dislèxia.

Des de l'any 1990, la Fundació Pedagògica EL BROT possibilita que els alumnes amb dificultats d'aprenentatge puguin gaudir d'una escolaritat adequada. A més, assessora i orienta als familiars i realitza un treball continu d'investigació pedagògica, per adaptar-se a les necessitats dels alumnes, descobrint les seves possibilitats i fent-los viure l'escola de l'èxit i del gust per aprendre.

EL BROT busca donar suport a les necessitats d'aprenentatge dels alumnes amb dislèxia

Durant 17 anys, i gràcies a un grup de professionals que conjuntament amb Maria Pàrraga, mestra decrolyana, decideixen impartir classes extraescolars als nens i nenes amb dislèxia, EL BROT funciona suplint aquest tipus d'educació suplementària, i no és fins l'any 1989, que es crea l'escola, sense precedents a l'Estat espanyol.

Paral·lelament, es crea la fundació pedagògica EL BROT, per poder assegurar tota la tasca que es preveu que anirà sorgint i donar resposta a un tipus específic d'alumnat, així com sensibilitzar sobre aquesta dificultat a la societat. Posteriorment, es crea l'Institut ICARTH (Institució Cultural d'Arts i Humanitats), no exclusiu per a persones amb dislèxia, per poder facilitar l'oferta de continuar amb la formació professional reglada.

Escola EL BROT

L'escola EL BROT és un centre especialitzat per aquells alumnes que tenen dislèxia, trastorns d'atenció i/o dificultats específiques d'aprenentatge. Actualment imparteix el mètode *Decroly*, amb un ensenyament individualitzat i obert a nens i nenes de 6 a 16 anys.

El mètode *Decroly* es basa en tres conceptes principals: l'observació, en la que s'observa l'entorn i els fenòmens; l'associació, on es relacionen els conceptes adquirits a través de la fase d'observació, i l'expressió, on el nen es manifesta oralment i gràficament i demostra els coneixements adquirits a partir de les dues fases anteriors.

L'escola utilitza el mètode *Decroly* per oferir un ensenyament individualitzat a cada alumne

Des de l'escola es considera que aquest és el mètode més adequat per a aquest perfil d'alumne, ja que tots presenten un procés d'aprenentatge correcte i millores amb el pas del temps.

L'escola EL BROT ofereix un ensenyament específic i diferenciat, però també ofereix un ensenyament totalment normalitzat on hi té cabuda qualsevol nen o nena, tot i no tenir cap dificultat, ja que respecta la individualització, el creixement personal, el respecte del propi desen-

Des de la fundació pedagògica EL BROT es facilita l'ensenyament als nens i nenes dislèxics i amb trastorns d'atenció

volupament i la capacitat intel·lectual de cadascú.

Des del centre s'explica que un nen dislèxic no és un alumne amb retràs intel·lectual, sinó que és un nen que va a un altre ritme, que aprèn diferent.

És per això, que des de l'escola s'ofereixen una gran varietat de serveis i activitats per als seus alumnes, que ajuden als alumnes amb dislèxia a desenvolupar i a millorar les seves capacitats d'aprenentatge com:

- Treball de reeducació, sempre que convingui, en logopèdia, psicomotricitat, audiopsicofonologia i maduresa general

- Servei de menjador amb dietes equilibrades i controlades mensualment

- Intervenció d'un monitor, amb control i organització de jocs dirigits

- Diagnòstic psicopedagògic

- Teràpies individualitzades

- "Jornades de natura"

- "Jornades d'Escola Oberta", on l'alumne explica, sense la intervenció del mestre, el que està aprenent i com.

La pedagogia que es realitza a l'escola facilita l'ensenyament als nens i nenes dislèxics i amb trastorns d'atenció, atenent principalment les dificultats lectoescriptores i d'atenció, i motiva als alumnes que no presenten cap dificultat al seguiment de l'escola ordinària.

EL BROT respecta el desenvolupament i la capacitat intel·lectual de cada alumne

Davant l'èxit del projecte i expectació que genera, i alhora reconegut, l'escola especialitzada i la seva fundació ha estat el pilar base d'assessorament pedagògic i formació de l'equip docent arreu de l'estat espanyol per a la construcció d'una escola de les mateixes característiques a Madrid, l'escola BROTMADRID, així com per la seva participació a congressos i xerrades dirigides tant a les famílies com a l'equip docent.

Institut ICARTH

L'Institut ICARTH ofereix formació per alumnes a partir de 16 anys. Actualment, a l'institut es poden cursar cicles formatius en l'àmbit dels Ensenyaments Artístics de Comunicació Gràfica i Audiovisual, així com diversos tallers, cursos i monogràfics.

A més, també s'imparteixen cursos d'idiomes (català, anglès, francès, alemany, rus, portuguès, suec i xinès) mitjançant la metodologia *Tomatis*, metodologia d'estimulació auditiva.

I és que, des de la fundació es pretén donar un petit impuls a aquest tipus de formació professional de caràcter artístic, inexistent com a grau mitjà dins la comarca.

Premis Maria Antònia Figuerola

Cal destacar, també, un projecte innovador: els Premis Maria Antònia Figuerola, en honor a la cofundadora de la fundació.

Aquests premis, destinats a estudiants universitaris i de postgrau, busquen impulsar iniciatives que aprofundeixin en la història de Catalunya i obtenir propostes pedagògiques per millorar la qualitat didàctica de l'ensenyament de la història i la geografia de Catalunya. ■

Centre de Recursos Educatius ONCE Barcelona

Entrevista a Manel Eximeno, director del Centre

Expliqui'ns què fan des de l'ONCE?
Des d'aquí es coordina tota l'atenció, tot el suport educatiu que rep l'alumnat cec o amb alguna discapacitat visual a nivell de Catalunya. Existeix un conveni signat l'any 1984 amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat, el primer que es va signar de cooperació a nivell estatal que permet que, amb 34 professionals del Departament d'Ensenyament -29 d'ells mestres, 4 psicopedagogs i 1 treballadora social- i 90 professionals de l'ONCE , es doni suport a aquests alumnes. Tots els equips actuen sota la coordinació de l'ONCE, perquè al darrer conveni es va acordar que fos aquesta entitat la que coordinés el suport, i funcionen com un sol equip.

L'ONCE té equips a les províncies de Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre, per donar suport als alumnes d'aquestes demarcacions.

Amb aquest professionals donem suport a tot tipus d'escoles, allà on la família matricula al nen, sigui una escola ordinària -rural, pública, concertada, privada- o una escola d'educació especial.

Com s'organitza aquest suport?
El suport dura tota la vida educativa/formativa del nen, fins que arriba al món laboral. Hi ha diversos mecanismes per arribar. Pot ser des de néixer, avisat per l'hospital perquè el nadó no respon al protocol i pot tenir problemes visuals, que és el que nosaltres anomenem atenció precoç, que en el cas de Catalunya va des dels 0 als 3 anys. En aquest cas, es dóna un suport a la família, perquè accepti la situació i al nadó recent nascut, amb processos d'estimulació psicomotriu i visual.

S'ha de tenir en compte que s'ha d'ensenyar al nen que al seu voltant hi ha un món i que l'ha de descobrir. Normalment col·laborem amb les llars d'infants, perquè el que intentem és que aquests nens tinguin una vida el més normal possible. Després es passa de l'atenció precoç a l'AP3. Quan arribem als 3 anys, comencem a treballar a l'escola. També es pot donar el cas que als 3 anys la seva visió no necessiti d'aquesta ajuda en aquest moment i llavors no entrem a l'escola. Amb això som molt curosos perquè els recursos són limitats. A l'escola donem un suport, al procés de lectoescriptura.

> L'ONCE ofereix suport als alumnes amb discapacitats visuals dins les escoles ordinàries

Oferim un suport en tot el que és l'educació obligatòria, evidentment molt important en educació infantil i primària. A l'educació secundària hem d'anar espaiant aquest suport que anem donant, perquè quan acabin l'etapa educativa obligatòria i entrin en el procés de formació (batxillerat, cicles formatius, etc.) ja han de tenir eines per arribar fins on vulguin. Quan arriben a la universitat s'han de resoldre les castanyes per ells mateixos i han de parlar amb el professor i dir-li com ho necessiten. Evidentment sempre hi ha un suport però és molt diluït, que és bàsicament tot el procés d'adaptació de textos i gestió de materials, però no un suport directe.

Aquesta és una forma d'arribar, però el que passa es que en qualsevol moment pot arribar-te un nen que estigui dins del món educatiu i que hagi tingut una pèrdua de visió, perquè ha tingut una malaltia, accident, etc. Aleshores realitzem una valoració i decidim si aquest alumne necessita un mestre de suport o no. S'ha de tenir en compte que no donem mai classes curriculars. Reforcem allò que aprèn l'alumne i a part treballem les tècniques en ceguesa o visió molt reduïda, i adaptem els materials.

Donem suport al mestre d'aula, al centre, a la família i a l'alumne, però no es posem a donar currículum. També pot ser que arribi un nen que, sorprenentment, ha passat camuflat, i de sobte a 3er de primària que la lletra es fa més petita s'adonen de que alguna cosa no va bé, perquè ha tirat de memòria, de capacitats. Tots som capaços de generar recursos. Quan la lletra es fa petita és el punt d'inflexió.

Què és el que més costa alhora d'entrar en les famílies i les escoles?
Costa que la pròpia família accepti el dèficit. De vegades la pròpia família accepta al nen i el porten aquí però d'altres la família no pot ni sentir a parlar de que el nen tingui una discapacitat visual. I la família és una peça clau, si la família falla, costa molt més tot.

A nivell de la comunitat educativa, tot el que siguin recursos, evidentment ho accepten bé. De vegades el que és molt feixuc és quan ens trobem amb que la comunitat docent és poc transigent amb la diversitat i té molta rigidesa en l'accessibilitat. Quan ens trobem amb una rigidesa excessiva, ens dificulta la nostra tasca. Avui en dia amb la tecnologia puntera, hi ha moltes eines informàtiques, utilitzades per tothom, que faciliten l'accessibilitat. El que ens costa és que els professionals tinguin la percepció de que el que fan ho han de fer per a tothom i, a vegades, és tan simple com escriure a la pissarra amb un tipus de lletra que el nen amb una discapacitat visual que seu a primera fila ho pugui veure.

Hi ha més rigidesa en el personal docent o a la direcció dels centres?
Quan ens trobem amb un professor d'aula que és rígid i que li costa el suport, a vegades va lligat a que la direcció tampoc el recolza. Quan ens trobem això, hem de treballar perquè aquesta rigidesa vagi caient, demostrant que el que fas és el millor que li va al nen que té unes dificultats visuals. Si demanen fer un tomb de 365º no ho aconseguirem, però si ho fem de mica en mica, arribarem. Aquest també és el nostre treball, ja que no es podem posar mai davant una actitud de confrontació, perquè si no l'únic que fem és perjudicar al nen i a la família. Sempre s'ha de fer una feina social, fer equilibris quan ens trobem aquests casos.

No obstant, la majoria són centres educatius meravellosos, amb professionals molt implicats, que s'han assabentat que al setembre tindran un nen cec i es posen les piles. El nostre suport els hi dóna tranquil·litat.

Quins resultats obtenen amb aquest suport a l'escola ordinària?
A nivell de xifres d'abandó escolar estem al 9%, quan a nivell europeu està a l'11% i nivell espanyol està al 23%. Per tant, alguna cosa estem fent bé. El que volem, que encara ens ho trobem avui dia, és eliminar el 'ai pobret, no cal que faci tot'. Nosaltres exigim, l'hem de preparar. L'objectiu de l'educació és arribar al món laboral, perquè quan tens una feina i un sou ets lliure de la teva vida i no necessites a ningú. L'objectiu és no posar-nos a treballar un cop acabada l'ESO, és continuar via batxillerat o via cicle formatiu. El món laboral està molt malament, i per les persones amb ceguera molt més. Si no els avala una formació impecable no trobaran una feina.

Des del vostre paper, quins beneficis creieu que aporten aquests nens a la resta de companys?
Molts, perquè, a part de que avui en dia les aules son diverses en nacionalitats i condicions, un nen amb una discapacitat que fa el mateix que la resta de companys, els fa assumir que la societat és diversa i que una persona amb una funcionalitat diferent té els mateixos drets i les mateixes condicions. Poden ser amics i poden jugar junts i compartir part de la seva vida amb els altres. Això, quan siguin adults, els farà veure les persones amb una discapacitat amb normalitat.

Les persones amb discapacitat fa 25 anys no existien. No en veiem al carrer, no estaven, veure una cadira de rodes pel carrer era estrany. El fet de conviure des de petits t'obre el pensament i la ment, de dir poden fer el mateix que nosaltres. Per tant, aquesta realitat de l'escola plural i de tothom com a societat ens enriqueix molt i ho hem de potenciar molt.

Com a ONCE quin model educatiu és el que escollirien?
El que tenim a Catalunya, perquè som capdavanters. És un model plenament inclusiu, de treball frec a frec entre el Departament d'Ensenyament i l'ONCE, des de fa 30 anys. Va ser el primer que es va instaurar. Creiem i apostem per l'escola inclusiva, perquè és el millor model.

Quines són les vostres perspectives de futur?
Queda molt per evolucionar. Apostem fermament per la formació dels mestres d'aula que poden rebre alumnes amb discapacitats visuals i, també, apostem, i penso que és molt important que es faci, per un canvi de la formació dels futurs mestres. Han de tenir una formació més plural, en què la discapacitat no sigui una assignatura que es doni durant 6 mesos i prou, sinó que s'hauria de canviar el currículum. Nosaltres com a centre de recursos apostem per participar en màsters de magisteri per donar la nostra visió. Pensem i creiem fermament en l'evolució informàtica i tecnològica del currículum educatiu ordinari però aquest currículum ha de ser adaptat, i els centres i el govern de Catalunya haurien de vetllar per a que tot el que entra en els centres educatius fos accessible. Aquesta és una tasca que ens queda per endavant. ■

Aspasim

Entrevista a Efren Carbonell, director de l'entitat

Expliqui'm que fan a ASPASIM?
Som una entitat que, des de fa 77 anys, cuidem de forma integral a nens i a persones amb greus discapacitats, facilitant la seva integració en la societat. Per fer aquesta feina, comptem amb diferents serveis i diferents centres (educatius, d'ocupació i residencials).

ASPASIM té dues vessants, l'associació de famílies i la fundació. La fundació és l'encarregada de recaptar diners de la societat civil. Per exemple, ahir vàrem fer un tast de vins, i aquest darrer cap de setmana vàrem col·laborar amb l'escola Oak House, que ens va finançar un parc infantil. Així, la fundació complementa allà on no arriben els poders públics ni les famílies i és la que permet fer projectes de qualitat, posant aquell petit "plus" a dins de l'escola ordinària, a dins dels serveis de la comunitat, etc.

Quin és el procés quan els arriba una família que requereix necessitats especials?
Hi ha dues vies d'entrada. Habitualment, l'EAP és qui ens deriva els nens amb discapacitats. Però, òbviament, en l'època actual, també ens arriben famílies que es troben en aquesta situació i han fet recerques per Internet i que troben ASPASIM i els interessa el nostre projecte. Sigui quina sigui la via d'entrada, l'EAP és qui dóna el vist i plau a la nostra actuació.

A partir d'aquí, parlem amb l'escola, amb el professorat i amb la família, intentant que aquest alumne, que en aquest cas estarà a l'escola ordinària, tingui els dispositius i els recursos materials, tecnològics, educatius i metodològics per tirar endavant una bona actuació educativa amb aquest nen. És a dir, perquè el nen estigui a l'aula, participi, interactuï i, a més, aprengui amb els altres.

Des d'ASPASIM, quin model considereu com ideal perquè hi hagi una veritable inclusió?
El model ideal és el de l'escola ideal. És a dir, aquella escola que és capaç de respondre amb qualitat a les necessitats educatives de cadascun dels seus alumnes. Davant d'alumnes que presenten uns GAP significatius, hi ha d'haver unes tècniques, pròpies de l'escola inclusiva que permeten que aquest alumne pugui seguir l'activitat de la resta d'alumnes, adaptant-los materials, tecnologia i metodologia al seu nivell.

En aquest model, quin paper juguen el mestre i l'escola?
Nosaltres entenem que, per una banda, hi ha el microcosmos de l'aula (el professor, el nen i la resta de companys) i, per l'altra, l'escola, que és més ampla i compta amb altres aules, altres nens, altres professors, la direcció del centre... i que està dins d'un entorn social i dins d'un entorn educatiu. Això fa que, per a nosaltres, aquest model sigui bastant holístic, és a dir, que ha de tenir en compte tots els factors que hi intervenen.

Per exemple, quan estem parlant a alumnes que estan fent un pas de primària a secundària, en els plans individualitzats que fem, no només tenim en compte aquella aula, sinó fem una innovació que té el nom d'integració compartida per la pròpia escola, per compartir aules, recursos, etc., per potenciar les habilitats de l'alumne. Per exemple, si tenim un alumne de cinquè de primària a qui li està constant molt l'àmbit de les matemàtiques, però que li encanta la música, facilitem que vagi fent música amb els alumnes d'altres cursos.

D'aquesta manera, tindrem en compte el seu pla individualitzat, però a dins de d'un marc global que seria tota l'escola. Aquest sistema l'estem posant en pràctica des de fa uns anys i estem obtenint molt bons resultats.

Respecte el mestre, és el tutor d'aquell alumne i, per tant, la peça clau, per ser el responsable d'aquest nen, com ho són la resta de companys de l'aula. Però, aquest mestre no pot estar sol, sinó que se l'ha d'ajudar. Una de les tesis de l'escola inclusiva és que no és pot deixar mai sol al mestre, perquè, si no, pateix. Una de les nostres funcions, com escola especial, és la de desangoixar aquest mestre, ajudant-lo a fer el disseny individual d'aquest alumne amb un GAP important i a coordinar-lo amb la resta d'activitats que es fan a l'aula i a l'escola, per tal que aprengui.

> El model educatiu ideal és aquell que respon amb qualitat a les necessitats educatives de cada alumne

A partir d'aquí, analitzem quin tipus de suport serà necessari, segons el tipus d'escola. Però, el més important és que, si una escola té ganes d'entrar a l'univers de l'escola inclusiva, és apassionant, perquè es belluga tota l'escola i el que crea són valors. Nosaltres partim de la base que l'escola, a més d'ensenyar, ha de transmetre valors, perquè si no, quin és el món que ens trobarem?

La formació dels mestres també és una de les peces clau perquè l'escola inclusiva funcioni. Si fem un petit salt a Finlàndia, veuràs que el gran moviment d'educació de qualitat que existeix és la formació del mestre, que és molt intensa. Els mestres han de demostrar unes capacitats i unes competències important, perquè el nen és considerat com un tresor que s'ha de cuidar i qui cuidi el tresor ha de ser molt bo, no només en competències acadèmiques sinó també en competències humanes.

I quins beneficis han detectat que comporta tenir nens amb necessitats especials a l'aula?

Sempre que hi ha un alumne amb necessitats especials en una aula d'escola ordinària, ha de ser beneficiós per tothom, és a dir, pel propi nen, per la resta de companys, pel professor d'aquella aula, per la resta de professors, per la família d'aquell nen i les famílies de la resta de companys. Aquest conjunt s'ha d'orquestrar harmònicament perquè funcioni. Si no funciona, l'escola inclusiva no seria possible. I poden haver-hi escoles que encara no estiguin preparades, però, per descobrir-ho, ha d'haver-hi la predisposició de posar-s'hi.

Per això és molt important la funció de l'equip directiu, que és una peça clau, perquè tots han d'entendre que no necessàriament ha de suposar més feina.

Considera que hi ha suficient consciència social?

Si això ho contrastéssim amb fa uns quants anys i tant. Queda molt per avançar encara. La gent té interioritzat el paper d'un noi amb síndrome de Down d'altes capacitats que pot estar treballant a una benzinera, d'administratiu a una fundació, com pot ser la fundació Barça o de La Caixa, però també existeix una part important de persones que tenen discapacitats més greus.

ASPASIM té com a missió donar visibilitat i donar possibilitat d'interacció a alumnat amb GAP més alts, proporcionar-los suports metodològics, econòmics, tecnològic, de persona, etc. I, a més, el bon mestre descobrirà que, per això, compta amb 25 col·laboradors, que són la resta d'alumnes.

I aquest nen aprendrà segons el seu pla personalitzat adaptat al seu nivell i d'això se'n diu formació multinivell.

És possible l'escola inclusiva a la secundària?

Sí que és possible, però canviant la forma de fer de les escoles. Des d'ASPASIM vàrem estar treballant amb instituts i vàrem veure que era millor que hi haguessin dos alumnes amb necessitats especials i no un de sol. Llavors els resultats són extraordinaris, perquè es creen espais cooperatius, optimitzes recursos, etc., i, a més, en els temps que no són lectius, es senten més acompanyats.

Ens podria explicar alguna anècdota de benefici?

Vull explicar una anècdota que és molt bèstia però molt significativa. Fa molts anys ens varen derivar un nen, sense família, amb un diagnòstic d'una malaltia que, poc a poc, va atrofiant tota la capacitat muscular, a nivell de la parla, a nivell respiratori, etc.

Ens varen dir que era un cas complicat perquè era un nen amb molt poques expectatives. El vàrem agafar quan només tenia 2 anys i vàrem treballar molt intensament, fins que va entrar a l'escola ordinària. Aquest nen va acabar secundària. La posició de l'EAP era reticent i sempre ens increpava sobre que passaria en un futur, a mesura que avançaven els anys.

Lamentablement, el Cisco, era el nom d'aquest nen, va morir, amb 21 anys, però fins l'últim moment va tenir una vida molt plena i va transmetre molt els altres. Hi ha molta gent, avui en dia, que encara recorda el Cisco. Per exemple, el director de l'Ateneu de les Lletres, sempre em recorda el Cisco i em reitera lo molt que va aprendre d'ell, igual que la resta dels companys que aquest nen va anar tenint a les diferents etapes. ■

Fapel participa com a membre del jurat del III BCN Thinking Challenge

Redacció

Equip de 'LINK', projecte guanyador de la III Edició

Isaac Calduch, premi al millor emprenedor

Els passats dies 28 i 29 d'abril, es va celebrar, a la Universitat Abat Oliba CEU, la III edició del BCN Thinking Challenge, marató d'emprenedoria universitària organitzada pel Club de Emprenedors de la mencionada universitat.

La Fapel, a través de la seva cap de projectes, Sonsoles Iglesias, ha participat com a membre del jurat. Així mateix, els alumnes i professors de les escoles de Fapel han tingut l'oportunitat d'assistir com a participants, el que els ha brindat l'oportunitat de conviure amb alumnes de diferents universitats i professionals de diferents sectors de l'empresa.

El projecte empresarial 'LINK' ha resultat el guanyador en la III edició del BCN Thinking Challenge.

De les set propostes -una per cada equip participant-, la de LINK -compost per estudiants de la Universitat Abat Oliba CEU, la Universitat de Barcelona, la Universitat Politècnica de Catalunya, la Universitat CEU San Pablo i la Universitat CEU Cardenal Herrera, a més d'una professora de l'Escola Pineda i del fundador de 'Meet maps'- és la que dóna una millor resposta emprenedora al repte que es plantejava al BCN Thinking Challenge de 2015: idear un projecte empresarial que contribuís a la millora del sistema educatiu per aconseguir "redirigir a l'alumne que es troba a la vora del fracàs escolar".

La seva presentació va començar amb un repte que cridava a l'empatia: "Que abandoni la sala qui mai s'hagi envoltat de males influències o hagi sentit solitud, desmotivació o rebel·lia".

Els alumnes de les escoles Fapel han tingut l'oportunitat d'assistir com a participants i conviure amb alumnes de diferents universitats i professionals de l'empresa

I és que el plantejament de LINK és aturar el problema del fracàs escolar, mitjançant l'estímul de la motivació. Per a això, crea la figura del "alumne mentor", que ofereix l'avantatge d'una major connexió personal amb l'estudiant en dificultats, i "activitats grupals" que activin dinàmiques positives.

El premi, que van rebre de mans del rector de la UAO CEU, Dr. Carlos Pérez del Valle, comprèn un pack d'experiències i la possibilitat de disposar d'un equip d'assessorament per desenvolupar el projecte empresarial esbossat durant el BCN Thinking Challenge.

A més, es va lliurar un premi al millor emprenedor, concedit en funció de l'actitud i aptitud personal, que va recaure en l'universitari Isaac Calduch. ■

Fapel visita l'escola La Miranda

Redacció

El passat dia 6 de maig, Fapel va visitar La Miranda. De la mà de la seva directora, la Dra. Anna Mary Sureda, varen conèixer el projecte educatiu d'aquesta escola amb 50 anys d'història, que aposta per un model educatiu global i de qualitat, multilingüístic (anglès, català i castellà vehiculars; francès, xinès, rus i alemany, des de maternal), amb mètodes científics capdavanters i amb projecció internacional.

En aquesta trobada varen passejar pels 13.500 m2 d'unes instal·lacions de primer nivell, plenes de recons i espais que conviden a la reflexió, a l'estudi i al descobriment de les arts en el sentit més ampli. ■

Fapel forma part de l'Acord Barcelona Orienta

Redacció

L'Acord Barcelona Orienta és el marc de participació, coordinació, cooperació público-privada i acció conjunta entre institucions i organitzacions de la ciutat implicades en els processos, serveis i recursos d'orientació.

La finalitat és millorar els diferents nivells d'intervenció en matèria d'orientació així com maximitzar l'impacte de les accions que es porten a terme a la ciutat, en base un horitzó comú i consensuat per part dels diferents agents implicats, i amb l'orientació al llarg i ample de la vida com a eix vertebrador.

Les conclusions del Consell sobre el paper de l'educació i de la formació en l'aplicació de l'Estratègia Europa 2020 (2011/C 70/01) incideixen, entre altres necessitats, en què cal una col·laboració més estreta entre els serveis públics i els proveïdors d'educació i formació i ocupadors a tots els nivells, nacional, regional i local. I, alhora, es posa èmfasi en la importància de garantir, a efectes de la millora de l'aptitud per a l'ocupació, la transició cap a sistemes de qualificació basats en els resultats de l'aprenentatge i la validació de les destreses i competències adquirides en contextos formals, no formals i informals. ■

GRUPO MIQUEL

ALIMENTANDO BUENOS PROYECTOS

SOMOS EL ÚNICO MAYORISTA DE DISTRIBUCIÓN ALIMENTARIA DE ESPAÑA QUE OFRECE **APOYO A LAS PYMES**.

63 CASH&CARRY "GMcash"
Y MÁS DE 500 SUPERMERCADOS
CON ENSEÑA "SPAR" Y "SUMA"

GM cash
cash&carry sólo profesionales
SPAR
suma SUPERMERCADOS

L'heterogeneïtat com a avantatge

Eva Mateo- Impulsora de Xim i Xesca

En el marc de l'Estratègia Europa 2020 (ET-2020), la Unió Europea ha establert uns objectius educatius que Catalunya assumeix i que obliguen al mestre a focalitzar els esforços. Amb aquest objectiu, el Departament d'Ensenyament ha elaborat diversos documents per al desplegament i concreció de les competències associades a les diferents matèries del currículum que el nen ha d'assolir a l'escola.

Per altra banda el mestre es troba a les classes amb una realitat que fa difícil assolir aquests objectius perquè els nostres alumnes són heterogenis; dins de les aules hi ha diferents ritmes i capacitats d'aprenentatge, diferents comportaments i actituds davant l'estudi, altes taxes de famílies immigrades de diferents països i amb diferents llengües maternes, i entorns socials i culturals molt diferents.

Els objectius bàsics i les competències que cadascun d'aquests alumnes ha d'aconseguir són els mateixos; tots els alumnes, siguin com siguin, provinguin d'on provinguin, es trobin en el nivell de coneixement que es trobin o puguin treballar d'una forma o d'una altra, tots han d'arribar als objectius que marca la llei escolar.

Però per a un mestre en les condicions normals de treball, això és una tasca quasi impossible. Els grups són massa grans, els mestres tenen moltes hores lectives i poc temps per a una dedicació individualitzada i grans dificultats si han de preparar ells mateixos material diferenciat segons les necessitats de cada alumne. No es pot esperar del mestre que amb les actuals condicions de treball assumeixi ell sol aquesta feina. S'han de buscar camins per recolzar–lo en aquesta missió.

Com? I si aprofitem l'heterogeneïtat de les aules com una eina didàctica en comptes d'intentar homogeneïtzar-la? L'heterogeneïtat dels nostres alumnes no s'ha de veure com un problema, com un obstacle que dificulta l'aprenentatge de tota la classe, sinó que s'ha de veure com una riquesa, com una oportunitat que hem de saber aprofitar perquè pot ser beneficiosa per a tots els alumnes.

Perquè això sigui possible, el mestre necessita abans que res una eina de diagnòstic que li permeti veure quines són les capacitats i les dificultats de cadascun dels alumnes, i després cal que disposi de material diferent per oferir a cada alumne el que li convingui segons les seves necessitats. I el més important de tot, necessita temps per poder definir per a cada alumne un camí d'aprenentatge individualitzat. Ha de poder disposar d'aquest temps dins la classe mateix, durant les hores de treball amb el grup. Tot això sols és possible si hi ha un autèntic canvi de cultura respecte al rol del mestre a la classe. Cal educar els alumnes perquè siguin ells els qui de ben petits assumeixin la responsabilitat i que de forma activa agafin les regnes de l'aprenentatge i que vegin el mestre com un guia i acompanyant.

L'heterogeneïtat a l'aula com una eina didàctica , com una oportunitat

Les noves tecnologies posen en mans dels professors una sèrie d'eines que ben utilitzades poden ajudar a dur a terme aquests objectius sense carregar el mestre més del que ja ho està.

En aquest article vull parlar d'una d'aquestes eines que ajuden a assolir les competències lingüístiques: el programa de foment a la lectura i la comprensió lectora www.ximixesca.com. Amb Xim i Xesca cadascun dels alumnes té un codi que li permetrà entrar al programa quan s'hagi llegit un llibre per respondre un qüestionari i veure si l'ha entès. Si ho fa bé, guanya punts lectors. Així Xim i Xesca fomenta la lectura voluntària i motiva els alumnes a posar atenció en el que llegeixen.

Un mestre pot posar a disposició dels seus alumnes diversos llibres per llegir, de forma que siguin ells els qui decideixin què llegeixen, segons els graus de dificultat, el tema que els interessa, etc. A partir d'aquí, al mestre ja no li cal fer una classe frontal que l'obliga a fer la mateixa classe per a tots els alumnes, sinó que dóna temps als nens perquè llegeixin i controlin el que van fent amb l'ajuda de Xim i Xesca.

Aquesta és l'estona que el mestre pot dedicar a xerrades individuals amb cadascun dels nens, veure el que necessiten i com pot ajudar-los. Com que ell mateix té també accés als resultats de les preguntes que els nens han respost en el programa, pot controlar si han fet bé la seva feina, si han entès el que han llegit i si el llibre triat era l'adequat.Aquest treball és una eina molt adequada per potenciar les competències bàsiques de lectura i de comprensió lectora, i – el que encara és més important – per crear un hàbit de lectura. Qualsevol pedagog estarà d'acord amb l'afirmació de que s'aprèn més, quan s'aprèn amb ganes i motivació. I això és possible si oferim als nens diferents possibilitats de lectura en comptes de reduir la lectura a uns quants llibres obligatoris.

Per altra banda, amb Xim i Xesca la lectura individual converteix la classe, a través dels punts aconseguits per la comprensió lectora, en un equip lector; tots els alumnes diferents, cadascun amb les seves capacitats, facilitats o dificultats, tots se senten units formant part d'un equip que millora, gràcies a ells, dia a dia i curs darrere curs.

D'aquesta forma els nens aprenen a no veure les diferències que hi ha entre ells com quelcom negatiu, sinó com una riquesa que els permet complementar-se, aprendre uns dels altres i ajudar-se mútuament. ■

Capacidades diferentes, educar a cada uno según sus capacidades

Rosa Maria Fité - Associate Director Industry Meetings, IESE Business School

Los niños aprenden según ellos son y su entorno les facilita. de un buen encaje de capacidades en marcos de aprendizaje resultan mejores desarrollos personales. La sociedad va a necesitar lo que cada uno de los niños de hoy sea capaz de aportar en el futuro.

Y si la tecnología continúa asumiendo los trabajos mecánicos, este futuro les exigirá ser creativos todos los días para ser útiles a los demás. Tenemos que saber enseñar a los niños a buscar en la realidad, ayudarles a encontrar algo bueno que poder añadirle a ella y entrenarles a hacerlo, a sacarlo adelante.

La profesión que más admiro es la de maestro. Me asombra como se abren a conocer a sus alumnos, la ternura que les lleva a encontrar lo que los mejora y su capacidad de crear día tras día realidades fascinantes que pongan en marcha su aprendizaje. Los maestros son artistas, muy sabios y un poco magos, sin embargo tengo la impresión de que el sistema de educación les impone cargas pesadas que dificultan su tarea.

Para una madre con una historia diferente el aterrizaje en la escuela ha representado mucho agradecimiento y múltiples preguntas sobre el sistema educativo. ¿Por qué enseñamos a todos lo mismo y de la misma manera si estamos convencidos de que no hay dos niños iguales? ¿Cómo conciliar el orden necesario con la personalización a la que aspiramos también los mayores? ¿Puede el maestro ejercer verdaderamente su tarea educadora? ¿Cuál debería ser el rol de los padres? ¿Qué nos pediría un niño si supiéramos escucharle como a un adulto?

> La sociedad va a necesitar lo que cada niño de hoy sea capaz de aportar en el futuro

En mi opinión los sistemas educativos se han industrializado. Las tecnologías de comunicación son ciertamente útiles pero también pueden meternos en procesos despersonalizados y son capaces de generar burocracia con mucha facilidad.

¿Quiénes tienen la posibilidad de personalizar en la educación de los niños? Aquellos que les conozcan, sus padres y maestros. ¿Y el sistema les otorga real-

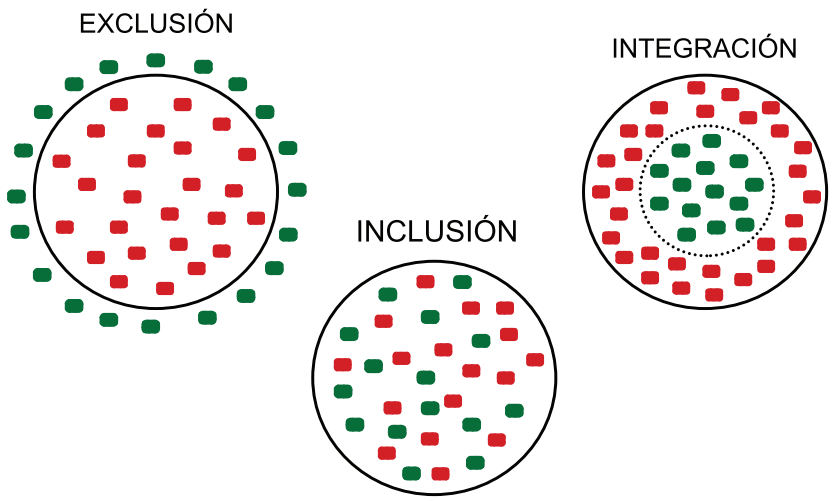

mente esta facultad? La educación de los padres es personalizada por excelencia y luchan como pueden en esta dirección. Desde elegir una "personalidad" educativa hasta aderezarla con todo aquello que ayude a las capacidades, aunque más para adaptarles al sistema que para potenciárselas. Deberíamos intentar organizar el acceso de los padres a herramientas de personalización y estructurar mejor su involucración en la educación.

Pero no veo tan claro que los maestros puedan personalizar demasiado su trabajo educador en el sistema actual. Me remito a esos horarios cartesianos, a los contenidos impuestos y detallados hasta el fin, a los cambios impepinables de clases y a esas aulas con treinta niños sanos que por supuesto tienden a la libre expresión y movimiento.

Los niños se divierten aprendiendo y aprenden divirtiéndose. La magia del maestro consiste en activar el aprender del niño. En este marco de aprendizaje confluyen la acción del maestro y la de cada niño según su modo propio de ser. Una interacción personal que puede servirse de herramientas pero que por encima de todo es una relación de persona a persona.

Muchos coinciden en que el sistema educativo tiene que cambiar pero la cuestión es en qué y hacia dónde. Quizá nos ayude mirar la experiencia del sistema sanitario también en proceso de transformación.

Nos podría sugerir poner a cada niño en el centro del sistema, dejar hacer a los maestros procurándoles la mejor formación, propiciar vías que sitúen a los niños cerca de las capacidades que manifiestan, introducir modelos de gestión que optimicen los recursos materiales, garantizar el acceso de todos a la mejor innovación educativa probada, estimular la innovación para la calidad, valorar ésta en sus distintos aspectos, permitir a los padres elegir lo que vean más adecuado para sus hijos, colaborar con otros actores privados y públicos para temas diversos, promover asociaciones que se ocupen de aspectos particulares que contribuyan a la personalización y por supuesto buscar nuevas fórmulas de financiación.

Me parece que el debate entre enseñanza pública y privada es equivocado porque unos y otros nos enfrentamos a un reto superior, el de la calidad. Pienso también que la cuestión de la financiación se resolverá en la medida en que se vislumbren horizontes concretos de calidad que queramos alcanzar y, como debe ser, extender a todos.

Encontraremos la financiación, nadie desea renunciar a una educación de primer nivel. Hay que escuchar a los maestros, potenciar su desarrollo, propiciar que puedan intercambiar puntos de vista y que propongan nuevas soluciones educativas. Es necesario que los padres aporten su punto de vista y que promuevan la personalización y la calidad.

Podríamos pedir a los responsables públicos y privados de educación que protejan el marco de aprendizaje y aseguren que los demás elementos del sistema educativo sumen, no resten; a los políticos que garanticen el derecho a una buena educación sin confundirla con burocracia; a algunos economistas que estudien como ganar en eficiencia en el sistema.

Todo ello podría representar decisiones más cercanas de la realidad, mayores inversiones en los maestros, nuevos formatos para la transmisión cultural básica, innovación en soluciones y modelos de educación especializados en distintos ámbitos y nuevas fórmulas de financiación que den acceso a la innovación educativa. En este punto me gustaría señalar que las tecnologías de comunicación no pueden ser el vehículo central del sistema ni tampoco la fuente de innovación para una mayor calidad. Porque personalización es un interactuar entre personas, una realidad muy superior a la comunicación individual de información.

Desarrollar las capacidades personales y desplegar la propia creatividad es la base de cualquier trabajo y de una vida feliz. Además de transmitir cultura y técnicas diversas es necesario potenciar la creatividad de nuestros hijos. Esta tarea aparentemente compleja se podría resumir en tres puntos.

En primer lugar enseñar a los niños a buscar en la realidad, a tener los ojos abiertos, a penetrar en la vida interior de las cosas, a descubrir nuevas maneras en los útiles que manejen y a ser conscientes de todos los estímulos que perciben para comprender todo un poco más.

En segundo lugar, ayudarles a encontrar algo bueno que ellos puedan añadir a la realidad, sobre la que trabajen, relacionando elementos, atendiendo a la experiencia concreta que cada uno tenga, profundizando en sus intuiciones, persiguiendo lo sostenible en toda su afectividad y eligiendo y definiendo ese algo bueno que añadir.

En tercer lugar, entrenarles a hacer favoreciendo la originalidad que procede del propio interior de cada niño, empujándoles a empezar como sea escribiendo o dibujando, animándoles a ser subjetivos, a explorar nuevas formas en sus variadas posibilidades y a concretar los significados que correspondan, enseñándoles a tener paciencia, a probar una y otra vez y a mantener la ilusión y el sentido del humor. ■

Innovación aplicada a la enseñanza y el aprendizaje de las Matemáticas

Xavier Iribarne - Director de Matheutikos

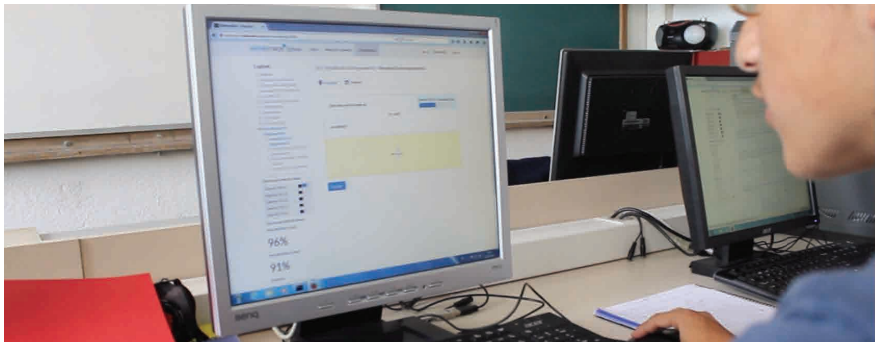

Matheutikos es una línea de herramientas on-line accesibles via Web mediante navegador Firefox o Safari, desarrolladas por Matgran, que combinan las TIC y la Inteligencia Artificial y que han sido diseñadas específicamente para la enseñanza y el aprendizaje de las Matemáticas al nivel de la E.S.O. Tanto para su uso en la escuela (**Matheutikos School**) como para ser utilizadas de forma individual en casa (**Matheutikos Home**) como refuerzo durante el curso o para recuperación durante el verano.

Matheutikos presenta numerosos niveles de adaptabilidad, facilitando el seguimiento y la evaluación continuada tanto del conocimiento adquirido como del trabajo o esfuerzo realizados por parte del alumno. Todos los ejercicios propuestos son autocorregibles lo que permite que el alumno tenga información inmediata de su progreso. En el caso de **Matheutikos School** todas las actividades, incluyendo las pruebas y exámenes, pueden ser realizadas en el aula ya que cada tipo de ejercicio genera enunciados de forma aleatoria por lo que cada alumno dispone de un enunciado distinto minimizando de esta forma el efecto copia.

Matheutikos School permite al docente prosperar en la cadena de valor de la educación, sustituyendo el tiempo de preparación y corrección de deberes y exámenes por tiempo para la interacción, la tutela y el mentoring de los alumnos. A fin de motivarles para el aprendizaje y para que poco a poco asuman la responsabilidad de su propia educación. Tal vez una de las habilidades de futuro más importantes. Ya que, cada vez más, la escuela deberá preparar a los alumnos para el aprendizaje permanente a lo largo de la vida.

Con **Matheutikos** el trabajo del alumno se evalúa mediante un algoritmo que interpreta, además de la finalización exitosa de los ejercicios, si se han producido retrasos en la ejecución de las tareas. Por otra parte, la atención a la diversidad se ve facilitada por la adaptabilidad de los contenidos al nivel del alumno y a través de trabajos de recuperación en aquellos casos en los que el conocimiento de etapas anteriores no haya sido asimilado correctamente.

Matheutikos Home es el complemento ideal para la recuperación o el refuerzo de las matemáticas dado que ofrece explicaciones detalladas fáciles de asimilar así como la posibilidad de la iteración en la resolución de ejercicios hasta que el alumno ha asimilado el concepto y la mecánica asociada. ■

¿Porqué utilizar Matheutikos Home?

- Es el refuerzo que te ayudará a pensar, a razonar, a entender y aprender las matemáticas.
- Te permitirá, con tu trabajo, superar las pruebas y recuperaciones.
- Mediante una evaluación inicial detecta tus puntos débiles y posibilidades de mejora.
- Se adapta a tu ritmo y a tus necesidades sin perder de vista que tu objetivo es aprender y superar los retos marcados.
- Lo puedes usar desde cualquier dispositivo, ordenador o tableta, conectado a Internet mediante Firefox o Safari.
- Puedes trabajar donde quieras y en el momento que quieras.
- Trabajarás de forma autónoma y se corregirán tus ejercicios de forma automática.
- Tendrás información puntual y en tiempo real de tu progreso.
- Dispondrás de ayuda en los ejercicios que te cueste resolver.

Más información en:
www.matgran.com/www.matheutikos.com

MATHEUTIKOS® Home

Accede ahora:
home.matheutikos.com

Te ayudará en tu recuperación de Matemáticas durante las vacaciones y será tu refuerzo durante el curso escolar.

Oferta especial a los miembros de FAPEL: 30% de dto. introduciendo el siguiente código promocional en el momento de registrarte.

Fapel2015H

Què n'opinen les formacions polítiques

Amb motiu del tema central d'aquest numero hem demanat a totes les formacions polítiques del parlament de Catalunya la seva doctrina al voltant de l'escola inclusiva.

Publiquem, per ordre de recepció, les aportacions dels partits que ens les han fet arribar abans del tancament de la revista. Conscients de les complicacions de la campanya municipal obrim una secció per publicar les idees dels que no hagin pogut respondre a temps. ■

Escolarización inclusiva: éxito y libertad

En el Partido Popular apostamos por una educación inclusiva excelente, para que cualquier alumno, al margen de su condición de salud, participe activa y plenamente del aprendizaje en la escuela ordinaria, junto con sus compañeros, y contando con los apoyos y recursos necesarios. Siempre, por supuesto, respetando la libertad y el criterio de las familias, que deben ser el centro del modelo.

Para ello hemos reforzado la legislación básica y hemos apoyado la autonómica. Tenemos un marco legal completo y suficiente, y solo queda desarrollarlo y que la administración responsable (la Generalitat) lo aplique.

Pero para fijar objetivos y evaluar actuaciones hacen falta datos fiables, que el Departamento no suministra, y que seguiremos reclamándole.

Todo indica, sin embargo, que Cataluña está a la cola de España en inclusión, una realidad impropia y lamentable que creemos que se debe corregir con urgencia, actuando en tres ejes básicos:

En primer lugar, los recursos: defendemos la profesionalización del sector catalán de la educación especial para apoyar el modelo inclusivo, estableciendo los convenios necesarios para que estos centros actúen como prestatarios de servicios a las escuelas ordinarias. También creemos que deben evaluarse las USEE con rigor y valentía, y dotar de apoyos especializados (en horas y calidad) a los centros escolares.

Defendemos que deben desaparecer las desigualdades territoriales en valoración y actuación; reclamamos coordinación y compromiso, desde los Servicios Territoriales a los EAP.

Y finalmente, la financiación: el modelo es caro, y la Administración debe destinar los recursos necesarios, sin excusas. No es de recibo que en estos años de restricciones, el presupuesto de Educación haya bajado un 15%, cuando el presupuesto global de la Generalitat ha perdido un 8% de recursos. Es evidente que el Govern ha priorizado otras cosas.

Para el Partido Popular la Educación es una prioridad, creemos en la excelencia y en la inclusión, y en estos principios basamos nuestras propuestas, porque queremos invertir el actual ciclo involutivo, y avanzar con rigor en el modelo inclusivo, que afortunadamente es ya una demanda social absolutamente transversal e inaplazable. ■

És imprescindible un canvi de paradigma

"El Pacte Nacional per l'Educació esmentava tres requeriments socials al sistema educatiu: la cohesió social i la igualtat d'oportunitats, l'educació ètica i ciutadana i la transmissió de la cultura, de coneixements científics, d'eines de treball i de capacitats que permetin a totes les persones esdevenir autònomes mitjançant el treball i incorporar-se de ple dret a la societat.

Per donar-hi resposta cal solucionar problemes actuals i urgents en relació amb l'atenció a la diversitat i la inclusió a tot l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i, alhora, recuperar l'acció decidida per al mitjà i llarg termini per poder assolir un sistema realment inclusiu.

Aquells recursos que s'ha demostrat que són efectius per fer més inclusiu el sistema s'han de fer estructurals del sistema i cal ampliar i consolidar el personal auxiliar per atendre la diversitat (TEI, TIS, educadors a les USEE i vetlladors) que s'incrementa ja en el Pressupost 2015.

És imprescindible un canvi de paradigma sense més demora. Cal més suport als centres, cal més suport a l'alumnat i a les famílies per assegurar la igualtat d'oportunitats, per assegurar l'equitat i per assegurar la inclusió. Més recursos a qui més ho necessita i als barris, zones i municipis i centres on més es necessiten." ■

ICV eua d'esquerres i ecologistes de debò

La diferència com una millora en l'educació

El sistema educatiu català ha d'atendre de manera general tot l'alumnat en edat escolar, en funció de les seves diversitats i necessitats per mitjà de l'escola ordinària i, si escau, amb escoles d'educació especial.

El sistema educatiu ha d'aconseguir una escola plenament inclusiva que, per actitud i formació dels seus elements, aculli la diversitat, les particularitats o l'excepcionalitat de l'alumnat.

Malgrat tenir una legislació adequada i uns marcs teoricoconceptuals avançats entorn a les "necessitats educatives especials", assistim a un retrocés important en el model d'escola inclusiva, motivat, entre d'altres qüestions, per les reduccions de pressupost i plantilla de personal docent i de suport.

Aquesta política porta a la reducció d'hores de les USEE –Unitats de Suport a l'Educació Especial-, disminució de les hores de personal de suport (vetlladors), fets que condicionen la tria escolar de les famílies i els dictàmens d'escolarització dels EAPS.

També es posa de manifest la manca d'una avaluació consistent i objectiva en la tasca de suport dels centres d'educació especial als centres ordinaris per l'escolarització inclusiva de l'alumnat amb discapacitat i el desconeixement sobre la voluntat del Departament d'Ensenyament de desenvolupar el Pla d'acció 2008-2015 "Aprendre junts per viure junts" i sobre quines són les línies oficials entorn de l'atenció a la diversitat. Per últim, també es detecta la manca de visualització i lideratge d'aquestes polítiques per part del Departament d'Ensenyament.

Des d'ICV-EUiA apostem per una escola que tingui les condicions, els recursos i els i les professionals per a tot l'alumnat de la nostra comunitat. Una escola on els i les professionals tinguin la formació adient per atendre la diversitat d'alumnat, per tal que la diferència es visqui realment com una millora en l'educació de tothom i contribueixi a l'enriquiment dels aprenentatges i vivències socials.

Una escola amb els recursos i condicions físiques i materials adaptats al seu alumnat i no a l'inrevés. Cal també una xarxa de serveis externs i especialitzats que doni suport i orienti l'escola. ■

CUP Candidatura d'Unitat Popular

Escola i família han de gaudir dels ajuts necessaris

Treballar la inclusió avui passa per un canvi del sistema educatiu aprofundint les línies que des de fa temps es venen treballant. la inclusivitat requereix de canvis culturals i de recursos específics.

Dit d'altra manera: no és una qüestió únicament escolar. Es tracta de que tota la societat esdevingui inclusiva. L'escola i la família han de gaudir dels ajuts externs necessaris per a cada cas.

Les CUP han definit un model de sistema educatiu que inclou l'atenció a la diversitat i la inclusivitat.

Creiem en els processos on es comparteix a l'aula i on la comunitat participa dels processos importants.

En destacarem alguns aspectes:
- Els centres han de tenir un pla d'atenció a la diversitat i de inclusivitat. A més cal que aquest pla s'adapti a les circumstàncies de cada realitat.

En l'actualitat aquests extrems són especialment difícils a l'ensenyament secundari.

- Manteniment i millora, si s'escau, dels serveis d'assessorament. Cal potenciar la funció d'assessorament a tercers vers les famílies i els professionals d'aula.

- Canvis en l'avaluació.
Convé una avaluació que ens informi sobre el desenvolupament global de les persones i de les seves capacitats. Una acció més qualitativa que ens ajudi a prendre decisions de futur.

- Canvis en la formació docent.
La formació inicial ha d'incloure diverses nocions d'atenció a la diversitat i inclusivitat.

La formació permanent es fa necessària una formació periòdica i obligatòria que permeti als professionals l'avenç de la seva pràctica quotidiana de forma tranquil·la i eficient.

-El paper de l'administració educativa ha de garantir que es compleixin els drets de tot l'alumnat. En aquest sentit té una funció de supervisió i estímul important de forma que els requisits explicats més amunt es compleixin. ■

Incidents que cal evitar a l'estiu

1 Cremades

Manteniu les instal·lacions elèctriques en bon estat i no sobrecarregueu els endolls.
No fumeu al llit.
Col·loqueu els mànecs de les paelles sobre la cuina encarats cap endins i aneu alerta amb els nens a la cuina mentre es prepara el menjar.
Manegeu amb cura les espelmes.

2 Caigudes

Eviteu les superfícies llenegadisses, sobretot en el bany, i col·loqueu elements de subjecció a la dutxa.
No utilitzeu escales defectuoses ni cadires per accedir a llocs alts.
Eviteu al màxim elements que puguin destorbar el pas: estores, mobles baixos, objectes de decoració..., sobretot si hi ha persones grans amb mobilitat o visió reduïda.

3 Ofegaments

Eviteu que els petits juguin amb peces petites de joguines o qualsevol objecte.
Amb el menjar fer bocins petits i mastegar bé els aliments.
Adeqüeu la textura dels aliments a la capacitat de masticació i deglució de cada persona, en especial de la gent gran i nens.
Vigileu els infants al mar i a la piscina.
No deixeu bosses de plàstic a l'abast dels petits.

4 Intoxicació i enverinament

Emmagatzemeu tots els productes de neteja en un lloc segur, fora de l'abast dels infants i manteniu-los en els envasos originals.
Teniu molta cura en la manipulació d'aliments i conserveu-los adequadament segons el tipus d'aliment i la preparació.
Guardeu els medicaments a la farmaciola i elimineu els caducats.
Teniu a la vista el número d'**urgències sanitàries (061)** i el del **Servei Nacional de Toxicologia (915 62 04 20)**. o el **112** que funciona sense saldo i amb qualsevol operador.

5 Picadura de medusa

1. Protegiu-vos les mans amb uns guants de goma gruixuts i retireu les restes de la medusa adherides a la pell amb pinces o raspant amb una targeta de crèdit. Immobilitzeu la zona afectada. És convenient que us apropeu a la caseta de socors per identificar el tipus de medusa i que us pugueu aplicar el tractament més adequat.
2. Netegeu-vos la pell amb aigua salada, mai amb aigua dolça, perquè s'activaria la toxina que deixa anar l'animal.
3. Poseu-vos repetidament compreses xopades de sèrum fisiològic, aigua de mar o un cataplasma fet a base d'argila amb aigua de mar. En cas que la inflamació sigui molt gran, apliqueu-hi fred amb bosses de gel embolicades amb un drap.
4. En el cas que els símptomes empitjorin, cal que aneu a un centre sanitari. Pot tractar-se d'una reacció al·lèrgica important.

Al llibre "Tractamiento natural al alcance de todos", de la bioquímica Olga Cuevas i la nutricionista Lucía Redondo, trobem pautes en el cas de que ens piqui una medusa.

www.the-ding.com

I a partir d'ara, a més dels 800 qüestionaris de llibres en anglès, el mestre pot afegir qüestionaris dels textos que es treballin a classe perquè també formin part del joc lector de The Ding.

the Ding!

Read english learn english

The interactive program to learn English by entering in the world of Books!

per a més informació :
info@the-ding.com

EM SL Projectes Didàctics

www.moondogcom.fr - Illus : © Christophe Coudouy

Des de Fapel, us convidem a la

III Edició del FapelUDay

El punt de trobada entre escoles, famílies i universitats

Inscriviu-vos a
comuniacio@fapel.cat
o truca al
tel. 93 177 63 35

Dia: 16 d'octubre

Horari: 10-14h

Lloc: La Farga (Camí al Papiol, 36, St. Cugat del Vallès)

Ajudem els alumnes a trobar la universitat més idònia, segons les seves necessitats i expectatives

fapel